

Raadsvoorstel en besluitnota

Onderwerp

Vorbereidingsbesluiten en beleid bodem

Gevraagd besluit

1. Het vaststellen van het TAM-Vorbereidingsbesluit Bodem Zaanstad, vervat in het GML-bestand NL.IMRO.0479.TAMVB01-0001 met bijbehorende bestand voor het grondgebied van de gemeente Zaanstad op grond van de artikelen 4.1, eerste lid, en 4.14 van de Omgevingswet.
2. Akkoord te gaan met de bepaling dat het TAM-Vorbereidingsbesluit Bodem Zaanstad in werking treedt met ingang van de inwerkingtreding van de Omgevingswet (1 januari 2024).
3. Het vaststellen van het TAM-Vorbereidingsbesluit Staalslakken en grondstabilisatie Zaanstad, vervat in het GML-bestand NL.IMRO.0479.TAMVB02-0001 met bijbehorende bestand voor het grondgebied van de gemeente Zaanstad op grond van de artikelen 4.1, eerste lid, en 4.14 van de Omgevingswet.
4. Akkoord te gaan met de bepaling dat het TAM-Vorbereidingsbesluit Staalslakken en grondstabilisatie Zaanstad in werking treedt met ingang van de inwerkingtreding van de Omgevingswet (1 januari 2024).
5. Akkoord te gaan dat er sprake is van een spoedeisend belang en te besluiten tot onmiddellijke bekendmaking van beslispunten 1 en 3 zodat deze besluiten in werking kunnen treden op 1 januari 2024.
6. Akkoord te gaan met het intrekken van de Nota bodembeheer Zaanstad 2020-2030 met ingang van 1 januari 2024.
7. Kennis te nemen van de Beleidsregels Bodem onder de Omgevingswet Zaanstad zoals deze op 7 november 2023 door het college zijn vastgesteld en die gelden vanaf de inwerkingtreding van de Omgevingswet .
8. Kennis te nemen van het Beleidskader Bodem onder de Omgevingswet Zaanstad dat een publieksvriendelijke handleiding voor de uitvoeringspraktijk vormt van het bodembeleid en de bodemregels, zoals die gelden vanaf de inwerkingtreding van de Omgevingswet (1 januari 2024).
9. Akkoord te gaan dat vanaf 1 januari 2024 het vaststellen van vorbereidingsbesluiten op grond artikel 4.14, vijfde lid, van de Omgevingswet wordt gedelegeerd aan het college voor zover het gaat om het herstel van ondergeschikte omissies die het gevolg zijn van de inwerkingtreding van de Omgevingswet.

Geheimhouding op grond van de Gemeentewet

Openbaar

(Correctief) referendum

Spoedeisend omdat met de inwerkingtreding van de Omgevingswet op 1 januari 2024 geen hiaat in de lokale bodemregels mag ontstaan.

Kernverhaal

Op 1 januari 2024 treedt de Omgevingswet in werking. Dan ontstaat er van rechtswege een zogenaamd tijdelijk omgevingsplan. Dit bevat onder meer regels over onderwerpen die op dit moment nog op rijksniveau gelden, maar onder de Omgevingswet bij de gemeente komen te liggen. Daarnaast stelt het rijk in het Besluit activiteiten leefomgeving (hierna: Bal) ook een aantal bodemregels vast.

De regels in het tijdelijk omgevingsplan en het Bal komen op een aantal punten niet overeen met de Nota bodembeheer Zaanstad 2020-2030. Hierdoor zijn de gezondheid en het milieu op het vlak van bodem bij de inwerkingtreding van de Omgevingswet op 1 januari 2024

onvoldoende beschermd. Om een hiaat in de lokale bodemregels te voorkomen zijn aanvullende bodemregels nodig.

Het TAM¹-Vorbereidingsbesluit Bodem Zaanstad en de Beleidsregels bodem onder de Omgevingswet Zaanstad voorzien hierin. Op die manier blijft de inhoud van de Nota bodembeheer Zaanstad 2020-2030 feitelijk in stand en worden de bodemregels zo beleidsneutraal mogelijk voortgezet onder de Omgevingswet.

Het voorbereidingsbesluit onder de Omgevingswet is een iets ander instrument dan onder de Wet ruimtelijke ordening (Wro), die nu nog geldt. Een voorbereidingsbesluit onder de Omgevingswet bevat geen aanhoudingsplicht voor het nemen van besluiten op aanvragen om bouw- en aanlegvergunningen, maar biedt de mogelijkheid voorbeschermingsregels in het omgevingsplan op te nemen.

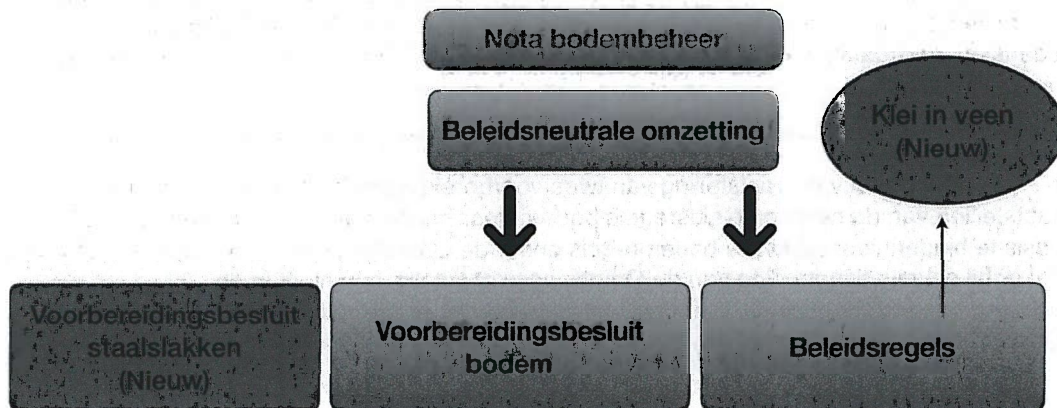
Op twee onderdelen is geen sprake van een beleidsneutrale omzetting:

- a. In het TAM-vorbereidingsbesluit Staalslakken en grondstabilisatie Zaanstad is een meldplicht opgenomen voor het toepassen van risicovolle bouwstoffen zoals staalslakken. Deze meldplicht is vanuit een oogpunt van preventie zeer gewenst. Het huidige wettelijk kader biedt geen mogelijkheid tot een meldplicht vooraf. De Omgevingswet maakt het opleggen van deze meldplicht wel mogelijk. Daarom zijn omgevingsplanregels uitgewerkt over een meldplicht voorafgaand aan het toepassen van risicovolle bouwstoffen zoals staalslakken. Om de niet beleidsneutrale regels zo snel mogelijk in werking te laten treden, zijn deze opgenomen in een apart voorbereidingsbesluit.
- b. In de Beleidsregels Bodem onder de Omgevingswet Zaanstad wordt voor het toepassen van grond in het veenweidegebied de mogelijkheid geboden om bij wijze van proef 'klei in veen' te gebruiken. De proef heeft dezelfde doelstelling als de regels in de Nota bodembeheer Zaanstad 2020-2030, namelijk het tegengaan van bodemdaling en heeft een zeer beperkte omvang.

Het Beleidskader Bodem onder Omgevingswet Zaanstad is een handleiding voor de dagelijkse uitvoeringspraktijk onder de Omgevingswet en biedt een overzicht van het beleid en de regels die vanaf de inwerkingtreding van de Omgevingswet in Zaanstad gelden voor het ontgraven, het verplaatsen en op of in de bodem aanbrengen (toepassen) van grond, baggerspecie of bouwstoffen en het saneren van de bodem bij het bouwen op verontreinigde bodem.

Gemeenten in het werkgebied van de Omgevingsdienst Noordzeekanaalgebied (ODNZKG) stellen vergelijkbare bodemregels en bodembeleid vast in verband met de inwerkingtreding van de Omgevingswet op 1 januari 2024. Dit gebeurt ook in de vorm van voorbereidingsbesluiten en beleidsregels.

¹ TAM staat voor *Tijdelijke Alternatieve Maatregel* voor het opstellen van omgevingsdocumenten.

Aanleiding

Bij inwerkingtreding van de Omgevingswet ontstaat er van rechtswege een tijdelijk omgevingsplan. Dit omgevingsplan bevat onder meer de bruidsschat: regels over onderwerpen die op dit moment nog op rijksniveau gelden, maar onder de Omgevingswet bij de gemeente komen te liggen. Door het vervallen van de Wet bodembescherming, de bouwverordening en het overhevelen van bodemtaken naar alle gemeenten, bevat de bruidsschat diverse regels over bodemgerelateerde activiteiten, zoals bouwen op verontreinigde bodem. Daarnaast stelt het rijk in het Besluit activiteiten leefomgeving (hierna: Bal), dat ook op 1 januari 2024 in werking treedt, regels vast over het ontgraven, het verplaatsen en op of in de bodem aanbrengen (toepassen) van grond, baggerspecie of bouwstoffen en het saneren van de bodem.

De regels in het tijdelijk omgevingsplan en het Bal komen op een aantal punten niet overeen met de (beleids)regels zoals deze nu zijn vastgelegd in de Nota bodembeheer Zaanstad 2020-2030. De gezondheid en het milieu zijn met alleen de rijksregels en de bruidsschat onvoldoende beschermd. Om over te gaan op de Omgevingswet zijn daarom aanvullende bodemregels opgesteld. Dit zijn maatwerkregels en omgezette bruidsschatregels die in het omgevingsplan zullen worden opgenomen. Met maatwerkregels kan van de regels van het Bal worden afgeweken, of kunnen deze worden aangevuld. Bij het formuleren van de aanvullende bodemregels is rekening gehouden met de doelen van de Omgevingswet. Het TAM-Voorbereidingsbesluit Bodem Zaanstad en de Beleidsregels bodem onder de Omgevingswet Zaanstad zorgen er voor dat een aantal bodemregels ook daadwerkelijk van kracht worden per 1 januari 2024. Zo blijft bestaand beleid, met keuzes die vanuit de uitvoeringspraktijk zijn gemaakt met het oog op een soepele uitvoering door de initiatiefnemer aan de ene kant en het beschermen van gezondheid en milieu aan de andere kant, in stand.

De toepassing van bouwstoffen die voor het milieu en de gezondheid risico's kunnen opleveren bij onjuiste toepassing, zoals staalslakken en grondstabilisatie, is nu en onder de Omgevingswet onvoldoende gereguleerd. Bij staalslakken en grondstabilisatie gaat het om zeer grote hoeveelheden. Om te voorkomen dat ongewenst gebruik ervan pas na toepassing blijkt, is het mogelijk en wenselijk dat de gemeente Zaanstad hiervoor in het omgevingsplan een voorafgaande meldingsplicht opneemt. Onder de Omgevingswet is het toepassen van IBC-bouwstoffen (bouwstoffen die door de mate van emissie naar de bodem alleen met isolatie-, beheers- en controle maatregelen mogen worden toegepast, zoals AVI-bodemas) behoudens een overgangsperiode van 6 maanden niet meer toegestaan. Er zijn echter meer bouwstoffen met mogelijke milieu- en gezondheidsgevolgen bij onjuiste toepassing zoals staalslakken en grondstabilisatie.

Nu er nieuwe beleidsregels voor bodem moeten worden vastgesteld wordt meteen ook gebruik gemaakt om een omissie in de beleidsregels te herstellen. De huidige beleidsregels bieden onbedoeld geen ruimte in het veenweidegebied om bij wijze van proef 'klei in veen' te gebruiken. De proef heeft dezelfde doelstelling als de regels in de Nota bodembeheer Zaanstad 2020-2030, namelijk het tegengaan van bodemdaling en heeft een zeer beperkte omvang.

Beoogd resultaat

Met het aanbieden voor vaststelling van twee voorbereidingsbesluiten aan de raad en de vaststelling van de nieuwe beleidsregels bodem door het college wordt beoogd een solide basis te bieden voor de lokale bodemregels onder de Omgevingswet, zodat wordt voorkomen dat er bij de inwerkingtreding van de Omgevingswet tijdelijk een hiaat in de bodemregelgeving ontstaat. Daarnaast wordt beoogd een meldplicht voor staalslakken en grondstabilisatie op te nemen en de mogelijkheid van een proef voor klei in veen mogelijk te maken.

Het Beleidskader Bodem onder de Omgevingswet Zaanstad (hierna: bodembeleidskader) wordt ter kennisgeving aangeboden.

Kader

- Nota bodembeheer Zaanstad 2020-2030:

Hierin is beschreven welke regels en voorwaarden gelden voor het binnen de gemeente Zaanstad toepassen van schone en licht verontreinigde grond en baggerspecie als bodem.

- Algemene wet bestuursrecht, Artikel 4.81, eerste lid:

Op grond van dit artikel kan een bestuursorgaan beleidsregels vaststellen.

- Gemeentewet, Artikel 160, eerste lid, a en b:

Het college is bevoegd om het dagelijks bestuur van de gemeente te voeren. Het college is in elk geval bevoegd beslissingen van de raad voor te bereiden en uit te voeren, tenzij bij of krachtens de wet de burgemeester hiermee is belast.

- Omgevingswet, Artikel 4.1, eerste lid:

Bij omgevingsplan, waterschapsverordening en omgevingsverordening kunnen met het oog op de doelen van de wet regels worden gesteld over activiteiten die gevolgen hebben of kunnen hebben voor de fysieke leefomgeving.

- Omgevingswet, Artikel 4.3, eerste lid a en b:

Bij algemene maatregel van bestuur worden regels gesteld over de volgende activiteiten die gevolgen hebben of kunnen hebben voor de fysieke leefomgeving: a. bouwactiviteiten, sloopactiviteiten en het gebruik en het in stand houden van bouwwerken, b. milieubelastende activiteiten.

- Omgevingswet Artikel 4.6, tweede lid:

Bij regels als bedoeld in artikel 4.3 kan worden bepaald dat in het omgevingsplan, de omgevingsverordening of de waterschapsverordening over daarbij aangewezen onderwerpen maatwerkregels kunnen worden gesteld.

- Omgevingswet, Artikel 4.14:

Eerste lid: De gemeenteraad kan voor een locatie een voorbereidingsbesluit nemen met het oog op de voorbereiding van in het omgevingsplan te stellen regels.

Tweede lid: Het voorbereidingsbesluit wijzigt het omgevingsplan met voorbeschermingsregels.

Derde lid, a en b: Voorbeschermingsregels strekken ertoe te voorkomen dat de locatie minder geschikt wordt voor de verwezenlijking van het doel van de regels, bedoeld in het eerste lid, en kunnen alleen inhouden:

- a. een verbod of een verbod om zonder voorafgaande melding of zonder omgevingsvergunning daarbij aangewezen activiteiten te verrichten die op grond van het omgevingsplan zijn toegestaan, maar nog niet plaatsvinden,
- b. de aanwijzing van onderwerpen waarvoor het bevoegd gezag maatwerkvoorschriften kan stellen of voorschriften aan een omgevingsvergunning kan verbinden.

Vierde lid: De voorbeschermingsregels in het omgevingsplan vervallen na een jaar en zes maanden, of, als binnen die termijn het besluit tot vaststelling of wijziging van het omgevingsplan waarvan de regels, bedoeld in het eerste lid, deel uitmaken is bekendgemaakt, op het tijdstip waarop dat besluit in werking treedt of is vernietigd.

Vijfde lid: De gemeenteraad kan de bevoegdheid voor het vaststellen van het voorbereidingsbesluit delegeren aan het college.

- Besluit activiteiten leefomgeving, Artikel 2.3:

Tenzij in de artikelen 2.5 tot en met 2.9 anders is bepaald, is voor een milieubelastende activiteit het college van burgemeester en wethouders van de gemeente waarbinnen de activiteit geheel of in hoofdzaak wordt verricht het bevoegd gezag:

- a. waaraan een melding wordt gedaan;
- b. dat een maatwerkvoorschrift kan stellen; of
- c. dat beslist op een aanvraag om toestemming om een gelijkwaardige maatregel te treffen.

Argumenten en afwegingen

Algemeen

Om de bestaande praktijk bij inwerkingtreding van de Omgevingswet te kunnen voortzetten, moeten een aantal lokale bodemregels van het omgevingsplan blijven gelden bij inwerkingtreding van de Omgevingswet. Dit is mogelijk door het nemen van een voorbereidingsbesluit, waarmee vooruitlopend op een reguliere wijziging van het omgevingsplan alvast aanvullende eisen aan activiteiten kunnen worden gesteld. Zo'n voorbereidingsbesluit wijzigt het omgevingsplan met voorbeschermingsregels en kan tegelijk met de Omgevingswet in werking treden. Binnen anderhalf jaar na het in werking treden van de voorbeschermingsregels moet er een reguliere aanpassing van het omgevingsplan bekend zijn gemaakt, met daarin regels die de voorbeschermingsregels vervangen, omdat anders de voorbeschermingsregels vervallen.

De Omgevingswet vervangt het voorbereidingsbesluit uit de Wet ruimtelijke ordening (Wro). De Omgevingswet wijzigt de werking van het voorbereidingsbesluit op een aantal punten. De belangrijkste veranderingen zijn de volgende:

- Het voorbereidingsbesluit is onder de Omgevingswet geen besluit met regels die zelfstandig werken. Het voorbereidingsbesluit voegt de voorbeschermingsregels namelijk toe aan het omgevingsplan of de omgevingsverordening.
- Een voorbereidingsbesluit leidt niet meer tot een aanhoudingsplicht voor het nemen van besluiten op aanvragen om bouw- en aanlegvergunningen. De mogelijkheid om via het voorbereidingsbesluit voorbeschermingsregels te stellen vervangt de aanhoudingsregeling.

De beslispunten in dit B&W voorstel vormen een technische oplossing om, ondanks de stelselwijziging, met de bodemregels zo beleidsneutraal mogelijk over te kunnen gaan naar de Omgevingswet. Op twee onderdelen is geen sprake van een beleidsneutrale omzetting:

- a. In het TAM-voorbereidingsbesluit Staalslakken en grondstabilisatie Zaanstad is een meldplicht opgenomen voor het toepassen van risicovolle bouwstoffen zoals staalslakken.

- b. In de Beleidsregels Bodem onder de Omgevingswet Zaanstad wordt voor het toepassen van grond in het veenweidegebied de mogelijkheid geboden om bij wijze van proef 'klei in veen' te gebruiken.

TAM-IMRO

Er wordt voor de voorbereidingsbesluiten gebruikt gemaakt van TAM-IMRO in plaats van het Digitaal Stelsel Omgevingswet. TAM IMRO staat voor *Tijdelijke Alternatieve Maatregel opstellen van Omgevingsdocumenten op basis van de IMRO2012 standaard*. Kort gezegd houdt TAM-IMRO in dat de huidige techniek voor planvorming tijdelijk kan worden gebruikt onder de Omgevingswet. Deze techniek betreft de bestaande uitwisselingsstandaard IMRO (Informatiemodel Ruimtelijke Ordening) en de bestaande voorziening Ruimtelijke Plannen. Dit hangt ook samen met het feit voor 1 januari 2024 al gepubliceerd moeten worden. Daarom zijn de voorbereidingsbesluiten met 'TAM' aangeduid.

TAM-Voorbereidingsbesluit Bodem Zaanstad

Een gemeente heeft na inwerkingtreding van de Omgevingswet nog enige jaren de tijd om het nieuwe omgevingsplan op te stellen, maar voor bodem is deze lange termijn niet wenselijk. Er valt dan namelijk een gat tussen de huidige wetgeving en het moment dat de maatwerkregels en aangepaste bruidsschatregels in het omgevingsplan zullen staan. Voor initiatiefnemers is dit een onwenselijke situatie. Ze krijgen in korte tijd met 3 verschillende sets regelgeving te maken (Wet bodembescherming, rijksregels Omgevingswet, rijksregels en aangepast omgevingsplan), waardoor de praktische uitvoerbaarheid en planningen van projecten in de knel kunnen komen.

Ook zal dit consequenties hebben voor de processen voor vergunningverlening, toezicht en handhaving en voor de gezondheid en het milieu, die onvoldoende beschermd zijn met alleen de rijksregels en de bruidsschat. Zo zijn er door het rijk geen interventiewaarden voor PFAS vastgesteld, en is de interventiewaarde voor lood niet in lijn met de laatste wetenschappelijke inzichten van RIVM en GGD. Hierdoor kan bij het bouwen van bijvoorbeeld een woning met tuin een ongezonde situatie ontstaan als er geen aanvullende regels worden gesteld voor PFAS en lood. Met het voorbereidingsbesluit worden die aanvullende regels opgenomen.

TAM-Voorbereidingsbesluit staalslakken en grondstabilisatie Zaanstad

Om te voorkomen dat ongewenste nadelige effecten pas na toepassing van staalslakken of grondstabilisatie naar voren komen, is het nodig om hiervoor in het omgevingsplan een voorafgaande meldplicht op te nemen in aanvulling op de algemene regels in het Bal voor het toepassen van bouwstoffen. Het is dan verboden om zonder tijdige melding staalslakken en grondstabilisatie toe te passen. Op deze manier is het bevoegd gezag in de gelegenheid om vooraf te toetsen of aan de toepassingsvoorwaarden en aan de zorgplicht wordt voldaan en de gevolgen voor het milieu en de gezondheid te beoordelen. Het bevoegd gezag kan zo nodig naar aanleiding van de melding een maatwerkvoorschrift stellen ter bescherming van de fysieke leefomgeving op grond van artikel 2.13 van het Bal ter invulling van de specifieke zorgplicht in het Bal. Om ervoor te zorgen dat deze regels per 1 januari 2024 inwerking treden is er voor gekozen om dit met een TAM-voorbereidingsbesluit te doen. Dit voorbereidingsbesluit wijzigt het omgevingsplan met voorbeschermingsregels en treedt tegelijk met de Omgevingswet in werking. Dit is een niet beleidsneutraal besluit, maar deze zijn opgenomen op nadrukkelijk verzoek van de ODNZKG; andere gemeenten in het Noordzeekanaalgebied doen dit ook.

Beleidsregels bodem onder de Omgevingswet Zaanstad

De meeste beleidsregels uit de Nota Bodembeheer Zaanstad 2020-2030 zijn onderdeel van het TAM -Voorbereidingsbesluit Bodem Zaanstad. In het besluit Beleidsregels bodem onder de Omgevingswet Zaanstad zijn alleen enkele beleidsregels uit de Nota Bodembeheer Zaanstad 2020-2030 opgenomen die niet passen in de systematiek van het omgevingsplan maar waarbij publicatie wel van belang is als grondslag voor toezicht en handhaving door ODNZKG. Voorbeelden zijn de eisen aan de concentratie chloride in toe te passen grond (om verzilting te voorkomen) en de geldigheidstermijn van eerder uitgevoerd bodemonderzoek. Het vaststellen van deze beleidsregels is onder de Omgevingswet een collegebevoegdheid

(op grond van artikel 2.3 van het Bal in verbinding met artikel 4:81 van de Algemene wet bestuursrecht). Met de inwerkingtreding van de beleidsregels vervalt ook de Nota bodembeheer Zaanstad 2020-2030.

Op een punt wijken de beleidsregels af van de bestaande regels. Het gaat om het volgende. Veengrond oxideert. Dit betekent dat het heel langzaam verdwijnt. Hierdoor daalt de bodem en komt er onder meer CO₂ vrij. Als veengrond met gewicht wordt belast, daalt de bodem nog meer. Het is daarom in het buitengebied niet toegestaan om klei of zand aan te brengen op veengrond. Een in ontwikkeling zijnde maatregel om bodemdaling tegen te gaan, is het aanbrengen van een dunne laag klei op de veengrond. Niet met de bedoeling deze op te hogen, maar om via natuurlijke processen de veengrond in te zakken en daar chemische verbindingen tot stand te brengen die veenoxidatie verminderen of vertragen. Agrarische natuurvereniging Water, Land en Dijken heeft Zaanstad gevraagd mee te werken aan een proef met 'klei in veen' op een aantal percelen in Assendelft. Vanwege de doelstelling om bodemdaling en CO₂ uitstoot te verminderen, staat Zaanstad deze proef toe. De beleidsregels voorzien daarom op experimentele basis in de mogelijkheid om bodemdaling tegen te gaan door het aanbrengen van een dunne laag klei op de veengrond (klei in veen). De proef heeft dezelfde doelstelling als de regels in de Nota bodembeheer Zaanstad 2020-2030, namelijk het tegengaan van bodemdaling en heeft een zeer beperkte omvang.

Beleidskader Bodem onder de Omgevingswet Zaanstad (bodembeleidskader)

Onder de Omgevingswet staan de bodemregels op verschillende plaatsen (verspreid over de Omgevingswet, in amvb's en in het omgevingsplan). Ook is de omzetting van bodemregels naar de Omgevingswet een wijziging in systematiek, termijnen en begrippen. Het zal voor het werkveld (aannemers, adviesbureaus en Zaankanters) wennen zijn om hiermee om te gaan.

In het bodembeleidskader, waarvan ODNZKG de penvoerder is, wordt de gebruiker daarom door de bodemregels heen geleid: de rijksregels gecombineerd met de aanvullende bodemregels uit de voorbereidingsbesluiten en de beleidsregels worden in samenhang met de rijksregels toegelicht.

Het bodembeleidskader is dus een handleiding voor de dagelijkse uitvoeringspraktijk onder de Omgevingswet en biedt een overzicht van het beleid en de regels die onder de Omgevingswet in Zaanstad gelden voor het ontgraven, het verplaatsen en op of in de bodem aanbrengen (toepassen) van grond, baggerspecie of bouwstoffen en het saneren van de bodem bij het bouwen op verontreinigde bodem. Het beschrijft bodembeleid en alle omgevingsplanregels die betrekking hebben op bodem vanaf de inwerkingtreding van de Omgevingswet.

Uiteindelijk zal ook het Digitaal Stelsel Omgevingswet de gebruikers helpen om de regels te doorlopen. Om de overgang naar de nieuwe bodemregels goed te maken zal dit door de gemeente goed gecommuniceerd en uitgelegd gaan worden.

Delegeren vaststelling voorbereidingsbesluiten

Het instrument voorbereidingsbesluit onder de Omgevingswet blijkt geschikt om omissies die ontstaan met de inwerkingtreding van de Omgevingswet te herstellen. Aangezien niet uitgesloten kan worden dat er na 1 januari 2024 meer correcties moeten worden doorgevoerd, is een delegatiebevoegdheid aan het college opgenomen. De Omgevingswet biedt hiervoor ook een grondslag in artikel 4.14, vijfde lid. De bevoegdheid is alleen bedoeld voor het herstel van ondergeschikte omissies die het gevolg zijn van de inwerkingtreding van de Omgevingswet. De delegatiebevoegdheid zal worden opgenomen in het Algemeen Delegatiebesluit Zaanstad 2022 en nog aan de raad worden voorgelegd.

Het opstellen van de voorbereidingsbesluiten en de nieuwe beleidsregels bodem en het bodembeleidskader is gedaan in nauwe samenspraak met de ODNZKG. Ook andere gemeenten in het werkgebied van de ODNZKG gaan per 1 januari 2024 een vergelijkbaar kader vaststellen. De lokale bodemregels en het bodembeleid zijn in deze regio zodoende in belangrijke mate onderling geharmoniseerd. Op deze manier wordt een hiaat bij inwerkingtreding van de Omgevingswet op het vlak van bodem voorkomen.

Uiteindelijk verwerken wij de inhoud van de voorbereidingsbesluiten in een wijziging van het omgevingsplan. Dan moet er geparticipeerd worden en kunnen zienswijzen worden ingediend en kan beroep worden ingesteld.

Aansluiting externe ontwikkelingen

Gemeenten in het werkgebied van de ODNZKG stellen vergelijkbare bodemregels en bodembeleid vast voor ingang van de Omgevingswet.

Financiële consequenties

Het vaststellen van de voorbereidingsbesluiten, de nieuwe beleidsregels bodem en het bodembeleidskader hebben geen financiële consequenties.

Juridische consequenties

Met de TAM-voorbereidingsbesluiten en de beleidsregels wordt voorkomen dat er per 1 januari 2024 een hiaat in de lokale bodemregelgeving ontstaat. Bovendien is van de gelegenheid gebruik gemaakt om twee aanvullingen in de regels op te nemen: dit gaat enerzijds om de meldplicht voor staalslakken en grondstabilisatie en anderzijds voor de proef 'klei in veen'.

De voorbereidingsbesluiten wijzigen het omgevingsplan met voorbeschermingsregels en kunnen tegelijk met de Omgevingswet in werking treden. Binnen anderhalf jaar na het in werking treden van de voorbeschermingsregels moet er een reguliere aanpassing van het omgevingsplan bekend zijn gemaakt, met daarin regels die de voorbeschermingsregels vervangen, omdat anders de voorbeschermingsregels vervallen.

Tegen de voorbereidingsbesluiten en de nieuwe beleidsregels staat geen bezwaar of beroep open. Dat geldt ook voor het bodembeleidskader; dat is alleen een handreiking en is geen formeel juridisch besluit.

Communicatie/vervolgtraject

De terinzagelegging van de twee voorbereidingsbesluiten en de beleidsregels zal bekend gemaakt worden in het Stadsblad en digitaal in het Gemeenteblad. Daarnaast zullen de 2 voorbereidingsbesluiten digitaal beschikbaar worden gesteld via de landelijke voorziening (www.ruimtelijkeplannen.nl) en de gemeentelijke website. De analoge versies van de twee voorbereidingsbesluiten, de beleidsregels en het bodembeleidskader zullen ter inzage worden gelegd op het stadhuis en zijn digitaal beschikbaar op de website van de gemeente.

Om de overgang naar de nieuwe bodemregels goed te maken zal vanuit de gemeente intensief gecommuniceerd worden met alle partijen die hiermee te maken krijgen.

Raadsbesluit

De gemeenteraad van Zaanstad,

Besluit:

1. Het vaststellen van het TAM-Vorbereidingsbesluit Bodem Zaanstad, vervat in het GML-bestand NL.IMRO.0479.TAMVB01-0001 met bijbehorende bestand voor het grondgebied van de gemeente Zaanstad op grond van de artikelen 4.1, eerste lid, en 4.14 van de Omgevingswet.
2. Akkoord te gaan met de bepaling dat het TAM-Vorbereidingsbesluit Bodem Zaanstad in werking treedt met ingang van de inwerkingtreding van de Omgevingswet (1 januari 2024).
3. Het vaststellen van het TAM-Vorbereidingsbesluit Staalslakken en grondstabilisatie Zaanstad, vervat in het GML-bestand NL.IMRO.0479.TAMVB02-0001 met bijbehorende bestand voor het grondgebied van de gemeente Zaanstad op grond van de artikelen 4.1, eerste lid, en 4.14 van de Omgevingswet.
4. Akkoord te gaan met de bepaling dat het TAM-Vorbereidingsbesluit Staalslakken en grondstabilisatie Zaanstad in werking treedt met ingang van de inwerkingtreding van de Omgevingswet (1 januari 2024).
5. Akkoord te gaan dat er sprake is van een spoedeisend belang en te besluiten tot onmiddellijke bekendmaking van beslistpunten 1 en 3 zodat deze besluiten in werking kunnen treden op 1 januari 2024.
6. Akkoord te gaan met het intrekken van de Nota bodembeheer Zaanstad 2020- 2030 met ingang van 1 januari 2024.
7. Kennis te nemen van de Beleidsregels Bodem onder de Omgevingswet Zaanstad zoals deze op 7 november 2023 door het college zijn vastgesteld en die gelden vanaf de inwerkingtreding van de Omgevingswet (1 januari 2024).
8. Kennis te nemen van het Beleidskader Bodem onder de Omgevingswet Zaanstad dat een publieksvriendelijke handleiding voor de uitvoeringspraktijk vormt van het bodembeleid en de bodemregels, zoals die gelden vanaf de inwerkingtreding van de Omgevingswet (1 januari 2024).
9. Akkoord te gaan dat vanaf 1 januari 2024 het vaststellen van voorbereidingsbesluiten op grond artikel 4.14, vijfde lid, van de Omgevingswet wordt gedelegeerd aan het college voor zover het gaat om het herstel van ondergeschikte omissies die het gevolg zijn van de inwerkingtreding van de Omgevingswet.

In de vergadering van donderdag 21 december- 2023

De griffier,

De voorzitter,

Conform de machtiging tekenbevoegdheid raadstukken is dit besluit alleen ondertekend door de griffier.